

มวนลำไยหรือแมลงแกง เป็นแมลงศัตรูของลำไย ที่ทำความเสียหายต่อผลผลิตของลำไย ตั้งแต่ลำไยเริ่มออกดอกติดผลคือในช่วงกลางเดือนมกราคมจนถึงเดือนมีนาคม ซึ่งเป็นช่วงของการผสมพันธุ์และวางไข่ของมวนลำไย มวนลำไยทั้งตัวแก่และตัวอ่อนที่ฝักออกจากไข่ จะดูดกินน้ำเลี้ยงจากช่อดอกและผลอ่อน ทำให้ช่อดอกแห้งและผลร่วงสร้างความเสียหายเป็นอย่างมากต่อเกษตรกรชาวสวนลำไยรูปร่างลักษณะของมวนลำไย

การสำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ ได้กล่าวว่าจากลักษณะเด่นของมวนลำไยที่มีกระดองเปลือกแข็งและเคลือบไปด้วยไขมันนั้น ในการกำจัดมวนลำไยเกษตรกรต้องใช้สารเคมีที่มีฤทธิ์รุนแรงร่วมกันหลายชนิดในการฉีดพ่นเพื่อการกำจัดที่ได้ผล จึงทำให้ต้นทุนของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอีก การกำจัดโดยสารเคมีนั้นจะได้ผลเพียงระยะสั้นเท่านั้นและที่สำคัญคือผลผลิตของลำไยอาจมีสารเคมีตกค้าง ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการใช้งานได้ ใน

ละเอียดยเพิ่มเติมว่าแตนเบียนอนาสตาตัสนี้เป็นแมลงศัตรูธรรมชาติที่มีบทบาทสำคัญมากชนิดหนึ่ง ที่ช่วยทำลายไข่ของมวนลำไย โดยแตนเบียนอนาสตาตัสเพศเมียจะใช้ส่วนของอวัยวะวางไข่แทงลงไป ในไข่ของมวนลำไย จากนั้นตัวอ่อนของแตนเบียนจะอาศัยอยู่ในไข่ของมวนลำไยโดยดูดกินของเหลวภายในไข่ของมวนลำไย ซึ่งสามารถทำลายไข่ของมวนลำไย ทำให้ไม่สามารถที่จะออกเป็นตัวได้ แแตนเบียนอนาสตาตัส 1 ตัวสามารถที่จะทำลายไข่ของมวนลำไยได้ประมาณ 92 ฟองต่อวัน โดย

เพื่อพิชิตทำลายไข่ของมวนลำไยต่อไป
วิธีการใช้แตนเบียนอนาสตาตัสเพื่อควบคุมมวนลำไย
1.สำรวจกลุ่มไข่ของมวนลำไยเมื่อลำไยเริ่มแทงช่อดอก ประมาณกลางเดือนมกราคม- มีนาคม ถ้าพบกลุ่ม ไข่มวนลำไยเฉลี่ย 1 กลุ่มต่อต้น (ประมาณ 14 ฟอง) ให้เริ่มปล่อยแตนเบียน โดยนำแตนเบียนที่อยู่ในระยะดักแด้ที่เพาะในไข่ของผีเสื้อไหมป่าบนแผงกระดาษแข็ง 1,000 ฟอง ไปแขวนไว้ที่กิ่งของต้นลำไย อัตราที่ปล่อย 10,000

แตนเบียนอนาสตาตัสผู้พิชิตมวนลำไยศัตรูร้ายของ "ลำไย"

มวนลำไยตัวเต็มวัยมีสีน้ำตาลปนเหลือง รูปร่างลักษณะคล้ายโล่ มีกระดองเปลือกแข็งและเคลือบไปด้วยไขมัน ขนาดยาวประมาณ 25-31 มิลลิเมตรและส่วนกว้างรอบอกประมาณ 15-17 มิลลิเมตร ตัวเต็มวัยเมื่อรับการผสมพันธุ์แล้ว ตัวเมียจะวางไข่เป็นกลุ่มตามใบหรือเรียงกันตามก้านดอก ไข่กลุ่มหนึ่งจะมีประมาณ 14 ฟองและไข่จะฟักออกเป็นตัวอ่อนประมาณ 7-14 วัน ตัวอ่อนจะมีสีแดง มีการลอกคราบ 5 ครั้ง ระยะตัวอ่อนกินเวลาประมาณ 66-74 วัน จึงจะเจริญเป็นตัวเต็มวัย

การป้องกันและกำจัดมวนลำไยจึงจำเป็นต้องใช้วิธีการที่เหมาะสมคือการควบคุมมวนลำไยโดยชีวภาพ ซึ่งวิธีการควบคุมโดยชีวภาพนี้ สามารถป้องกันมวนลำไยได้อย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้ประกาศให้ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตพืชอาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษ เพื่อเป็นครัวของโลก จึงได้มอบหมายให้ศูนย์บริหารศัตรูพืช จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการศึกษาการควบคุมมวนลำไยโดยชีวภาพ เพื่อลดการใช้สารเคมีและพบว่าแตนเบียนอนาสตาตัสแมลงศัตรูธรรมชาติ นั้นสามารถควบคุมมวนลำไยที่ได้ผล

สามารถวางไข่ได้นานถึง 25 วัน
รูปร่างลักษณะของแตนเบียนอนาสตาตัส แแตนเบียนอนาสตาตัสเป็นแมลงที่มีขนาดเล็ก ความยาว 3-4 มิลลิเมตร ลำตัวสีดำ มีปีก 2 คู่ ปีกคู่หน้าสีน้ำตาลเทา มีรอยพาดขวางสีน้ำตาลเข้มตรงส่วนกลางปีก ส่วนท้องปล้องแรกๆ มีรอยพาดขวางสีนวล ลักษณะคล้ายมดดำ การผลิตและขยายแตนเบียนอนาสตาตัสทางศูนย์บริหารศัตรูพืช จ.เชียงใหม่ ได้ดำเนินการผลิตและขยายแตนเบียนอนาสตาตัส โดยเริ่มจากการนำเอาหนอนผีเสื้อไหมป่ามาเพาะเลี้ยงโดยใช้ใบละหุ่ง จนกระทั่งออกมาเป็นผีเสื้อ เมื่อเจริญวัยเต็มที่ก็จะผสมพันธุ์และวางไข่ ใช้ระยะ

-20,000 ตัวต่อไร่ต่อครั้ง (ประมาณ 10-20 แผง)
2.การปล่อยแตนเบียนจะปล่อยทุก 7 วัน ต่อครั้ง จนกระทั่งมวนลำไยทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยลดปริมาณลดต่ำกว่า 50% ของระดับที่ทำให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจจึงหยุดการปล่อย สำหรับระดับที่ทำให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจของมวนลำไยนั้นได้แก่การพบว่ามีมวนลำไยตัวอ่อน 200 ตัวต่อต้นหรือตัวเต็มวัย 50 ตัวต่อต้น
3.ทำการสุ่มเก็บกลุ่มไข่ของมวนลำไยในจุดต่างๆ ถ้าพบว่ามี การเข้าทำลายไข่ของมวนลำไยโดยแตนเบียนเฉลี่ยมากกว่า 50 % แสดงว่า

การกำจัดมวนลำไย

นายเกรียงไกร คนองเดชชาติ ผู้อำนวยการ

แตนเบียนอนาสตาตัสผู้พิชิตมวนลำไย

ศูนย์บริหารศัตรูพืช จ.เชียงใหม่ ได้ให้ราย

เวลาทั้งหมดประมาณ 45 วัน จากนั้นนำไข่ของผีเสื้อไหมป่ามาวางบนแผงกระดาษขนาด 5 x 5 ซม. โดยใช้ไข่ประมาณ 1,000 ฟอง และนำไปให้พ่อแม่พันธุ์ของแตนเบียนอนาสตาตัสผสมพันธุ์เพื่อที่จะวางไข่ในไข่ของผีเสื้อไหมป่าซึ่งติดอยู่บนแผงกระดาษ ซึ่งก็จะได้แตนเบียนอนาสตาตัสที่พร้อมจะออกจากไข่

การใช้แตนเบียนอนาสตาตัสในการควบคุมมวนลำไยได้ประสบความสำเร็จ การสังเกตการเข้าทำลายนั้นดูได้จากไข่ของมวนลำไยจะเปลี่ยนเป็นสีดำหรือมีรอยเจาะเป็นรูเล็กๆ เพียง 1 รูต่อฟอง
แตนเบียนอนาสตาตัสนี้ นอกจากจะทำลายไข่ของมวนลำไยแล้วยังสามารถที่จะทำลายมวนเขียวและหนอนแก้วในพืชตระกูลส้มได้ด้วย ถ้าเกษตรกรที่สนใจในการควบคุมและป้องกันโรคแมลงศัตรูพืชโดยชีววิธี เพื่อความปลอดภัยของตัวเกษตรกรผู้ผลิตเองและปลอดภัยต่อผู้บริโภคทางศูนย์บริหารศัตรูพืช จ.เชียงใหม่ ยินดีให้คำปรึกษาแนะนำและติดต่อได้ในเวลาราชการ โทร. 0-5324-8072

ศิริ อันทรินทร์...รายงาน

ขอบคุณ / ศูนย์ประชาสัมพันธ์

สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขต 6 เชียงใหม่-ข้อมูล